

**FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI ZA 2012. GODINU I
IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA**

Sadržaj

	Stranica
IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE	2
IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA	3
FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI	
Izvještaj o ukupnoj sveobuhvatnoj dobiti za 2012. godinu	5
Izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2012. godine	6
Izvještaj o promjenama kapitala u 2012. godini	7
Izvještaj o novčanom tijeku za 2012. godinu	8
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE	9 - 35

Odgovornost uprave za financijske izvještaje

Temeljem važećeg hrvatskog Zakona o računovodstvu, Uprava je dužna osigurati da financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI") da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja Društva za to razdoblje.

Uprava razumno očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvata načelo trajnosti poslovanja pri izradi financijskih izvještaja.

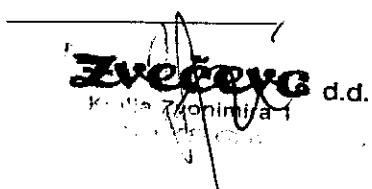
Pri izradi financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- za odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- za razumne i oprezne prosudbe i procjene;
- za primjenu važećih računovodstvenih standarda, i za objavu i objašnjavanje svakog značajnog odstupanja u financijskim izvještajima; te
- za pripremanje financijskih izvještaja po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Društvo nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Društva, kao i njihovu usklađenost s važećim hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pranevjera i ostalih nezakonitosti.

Uprava je odobrila financijske izvještaje za izdavanje dana 30.04.2013.

Zdravko Alvir
Predsjednik Uprave

Zvečev d.d.
Kontrola finansija

Ulica grada Vukovara 269F
10000 Zagreb
Croatia

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Upravi i dioničarima društva Zvečovo d.d.

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja društva Zvečovo d.d., koji obuhvaćaju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2012. godine, izvještaj o ukupnoj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama kapitala i izvještaj o novčanom tijeku za tada završenu godinu te sažetak značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju tih finansijskih izvještaja u skladu s Medunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o tim finansijskim izvještajima temeljeno na našoj reviziji. Reviziju smo obavili u skladu s Medunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu s etičkim zahtjevima i planiramo te obavimo reviziju kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji bez značajnog pogrešnog prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi dobivanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Odabrani postupci ovise o revizorovoj prosudbi, kao i o procjeni rizika značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja uslijed prijevare ili pogreške. U stvaranju tih procjena rizika, revizor razmatra interne kontrole relevantne za subjektovo sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja kako bi se oblikovali revizijski postupci koji su primjereni u okolnostima, ali ne i za namjenu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola poslovnog subjekta. Revizija također uključuje ocjenjivanje primjerenošću primjenjenih računovodstvenih politika i razumnosti računovodstvenih procjena koje je stvorila uprava, kao i ocjenjivanje cjelokupne prezentacije finansijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše revizijsko mišljenje s rezervom.

Osnove za mišljenje s rezervom

a) Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao što je objavljeno u bilješci 15 uz finansijske izvještaje, amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme knjigovodstvene vrijednosti u iznosu od 115.432 tisuće kuna (2011. 96.637 tisuća kuna) utvrđena je primjenom korisnog vijeka trajanja od 100 godina za građevinske objekte visokogradnje i 50 godina za dio proizvodne i ostale opreme. Prema našem mišljenju, korisni vijek trajanja građevinskih objekata od 100 godina te dijela proizvodne i ostale opreme od 50 godina je predug i ne odražava korisni vijek trajanja određen MRS-om 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema. U nedostatku informacija za procjenu uobičajenog korisnog vijeka trajanja građevinskih objekata i dijela proizvodne i ostale opreme, nismo bili u mogućnosti uvjeriti se u iskazani iznos nekretnina, postrojenja i opreme na dan 31. prosinca 2012. godine i troškova amortizacije za godinu koja je završila kao i usporednih iznosa za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine. Primjenjene stope amortizacije na građevinske objekte visokogradnje, te dio proizvodne i ostale opreme, prema našem mišljenju ne osiguravaju povrat sadašnje vrijednosti navedene imovine u njihovom procijenjenom vijeku trajanja.

b) Zalihe

Za reviziju društva angažirani smo u svibnju 2013. godine te iz tog razloga nismo prisustvovali popisu zaliha na dan 31. prosinca 2012. godine s obzirom da je inventura izvršena prije početka obavljanja revizije. Zbog prirode računovodstvenih evidencijskih Društva, nismo bili u mogućnosti uvjeriti se drugim postupcima u količinska stanja zaliha na dan 31. prosinca 2012. godine.

c) Potraživanja

Dio salda iskazanih potraživanja od kupaca u iznosu od 999 tisuća kuna dospio je na naplatu prije godinu dana. Navedena potraživanja nisu osigurana valjanim instrumentima osiguranja plaćanja te njihova naplata nije izvjesna. Slijedom navedenog, prema našem mišljenju, Uprava je trebala procijeniti iznos nenaplativih potraživanja te za navedena potraživanja napraviti ispravak vrijednosti na teret troškova razdoblja.

d) Potraživanja od povezanih društava

Društvo na dan 31. prosinca 2012. godine ima nenaplaćena potraživanja od kupaca prema povezanom društvu Zvečeve d.o.o., Ljubljana u iznosu 8.392 tisuće kuna (2011. 11.271 tisuća kuna). Budući da navedeno povezano društvo ima gubitak iznad visine kapitala, prema našem mišljenju, nije u mogućnosti podmiriti svoje obveze prema matičnom društvu. Slijedom navedenog, na dan 31. prosinca 2012. godine iznos potraživanja od povezanog društva precijenjen je za prije navedeni iznos.

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim učinaka pitanja opisanih u odjeljku "Osnove za mišljenje s rezervom", finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju finansijski položaj društva Zvečeve d.d. na dan 31. prosinca 2012. godine, njegovu finansijsku uspješnost i njegove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Zagreb, 26. lipnja 2013.

Olivio Tilly Discordia d.o.o.
Baker Tilly Discordia d.o.o.

Olivio Discordia
Ovlašteni revizor

BAKER TILLY
DISCORDIA

Revizorska tvrtka d.o.o.
Ulica grada Vukovara 269F
10000 Zagreb

Izvještaj o ukupnoj sveobuhvatnoj dobiti društva Zvečeo d.d.
za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

	Bilješka	2012. godina tisuće kuna	2011. godina tisuće kuna
Prihodi od prodaje	3	179.062	193.464
Ostali prihodi	4	9.812	9.765
		188.874	203.229
Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda		(1.895)	435
Materijalni troškovi	5	(106.117)	(101.624)
Trošak prodane robe		(12.360)	(10.458)
Troškovi usluga	6	(18.206)	(19.879)
Trošak osoblja	7	(29.067)	(28.148)
Amortizacija	13, 14	(3.613)	(3.569)
Vrijednosno uskladenje		-	(69)
Rezerviranja		(9)	(24)
Ostali troškovi	8	(10.935)	(12.028)
Ostali rashodi	9	(15.482)	(18.148)
		(197.684)	(193.512)
Financijski prihodi	10	5.674	1.649
Financijski rashodi	11	(13.629)	(9.764)
		(7.955)	(8.115)
(Gubitak) / Dobit prije oporezivanja		(16.765)	1.602
Porez na dobit	12	-	(1.252)
Neto (gubitak) / dobit		(16.765)	350
<i>Ostala sveobuhvatna dobit</i>			
Promjena revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine		-	-
Dobit ili gubitak s osnove ponovnog vrednovanja finansijske imovine raspoložive za prodaju		-	-
Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog tijeka		-	-
Porez na ostalu sveobuhvatnu dobit		-	-
Neto ostala sveobuhvatna dobit		-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit		(16.765)	350
Zarada po dionici (u kunama)	13		
Zarada po dionici - osnovna		(54,53)	1,14
Zarada po dionici - razrijeđena		(54,53)	1,14

Odobrio u ime Društva dana 30.04.2013. godine:

Zdravko Alvir,
Predsjednik Uprave

Zvečeo d.d.
Kralja Zvonimira 1

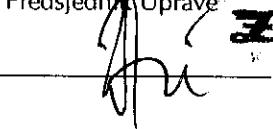
Pripadajuće bilješke sastavni su dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o finansijskom položaju društva Zvečeo d.d.
na dan 31. prosinca 2012. godine

AKTIVA	Bilješka	31. prosinca 2012. tisuće kuna	31. prosinca 2011. tisuće kuna
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	14	268	36
Nekretnine, postrojenja i oprema	15	115.432	96.637
Ulaganja u povezana društva	16	24.835	24.835
Finansijski instrumenti	17	1.984	1.699
		142.519	123.207
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	18	28.623	28.932
Kratkotrajna ulaganja	19	115.441	22.330
Potraživanja	20	30.092	49.643
Potraživanja od povezanih društava	21	35.529	33.179
Ostala kratkotrajna potraživanja	22	7.580	3.292
Ostala kratkotrajna imovina		1.492	44
Novac i novčani ekvivalenti	23	1.200	2.879
		219.957	140.299
UKUPNO AKTIVA		362.476	263.506
Kapital i rezerve	24		
Temeljni kapital		61.562	61.562
Rezerve iz dobiti		18.603	18.603
Zadržana dobit		487	137
(Gubitak) / dobit tekuće godine		(16.765)	350
		63.887	80.652
Dugoročne obvezе			
Rezerviranja	25	819	878
Krediti i zajmovi	27	68.331	52.323
Ostale dugoročne obvezе	28	777	828
		69.927	54.029
Kratkoročne obvezе			
Obvezе prema dobavljačima	29	57.372	60.908
Obvezе prema povezanim društвима	30	3.412	6.693
Kratkoročni krediti i zajmovi	27	85.168	50.877
Obvezе po vrijednosnim papirima	31	74.900	408
Porez na dobit		-	875
Ostale kratkoročne obvezе	32	7.810	9.064
		228.662	128.825
UKUPNO PASIVA		362.476	263.506

Odobrio u ime Društva dana 30.04.2013. godine:

Zdravko Alvir
Predsjednik Uprave

Zvečeo d.d.
www.zveceo.hr
ulica Zvonimira 1

Pripadajuće bilješke sastavni su dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o promjenama kapitala društva Zvečevo d.d.
za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

	Temeljni kapital tisuće kuna	Rezerve iz dobiti tisuće kuna	Zadržana dobit tisuće kuna	Rezultat tekuće godine tisuće kuna	Ukupno tisuće kuna
Stanje 1.1.2011.	61.562	18.603	(274)	411	80.302
Dobit poslovne godine	-	-	-	350	350
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	350	350
Raspored rezultata	-	-	411	(411)	-
Stanje 31.12.2011.	61.562	18.603	137	350	80.652
(Gubitak) poslovne godine	-	-	-	(16.765)	(16.765)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	(16.765)	(16.765)
Raspored rezultata	-	-	350	(350)	-
Stanje 31.12.2012.	61.562	18.603	487	(16.765)	63.887

Odobrio u ime Društva dana 30.04.2013. godine:

Zdravko Alvir
Predsjednik Uprave
[Handwritten signature]
Zvečevo d.d.
P.O. Box 1
1000 Zagreb, Croatia

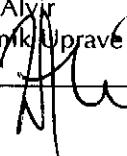
Pripadajuće bilješke sastavni su dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o novčanom tijeku društva Zvečovo d.d.
za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

	2012. godina tisuće kune	2011. godina tisuće kune
NOVČANI TIJEK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
(Gubitak) / Dobit prije poreza	(16.765)	1.602
Amortizacija	3.613	3.569
Vrijednosno usklađenje potraživanja	-	63
(Dobit) / gubitak od prodaje dugotrajne imovine	54	257
Otpis obveza prema dobavljačima	-	(244)
Direktan otpis kupaca	-	3.438
Prihod od diskonta, neto	(23)	(64)
Dugoročna rezerviranja	(59)	(9)
Prihodi od stjecanja imovine	(96)	-
Tečajne razlike, neto	404	1.080
Otpis udjela u povezanom poduzeću	-	299
Novčani tijek prije usklada za promjene radnog kapitala	(12.872)	9.991
Promjena zaliha	309	3.181
Promjena potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja	10.325	(7.981)
Promjena obveza prema dobavljačima	14.776	18.456
Promjena ostale kratkotrajne imovine	-	408
Promjena ostalih kratkoročnih obveza	(2.560)	(8.771)
NOVČANI TIJEK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	9.978	15.248
Plaćen porez na dobit	(875)	(736)
NETO NOVČANI TIJEK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	9.103	14.548
NOVČANI TIJEK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI		
Predujmovi za nabavu dugotrajne imovine	-	(3.271)
Povećanje nekretnina, postrojenja i opreme	(7.973)	(3.707)
Dugoročni krediti	(129)	405
Kratkoročni depoziti	(2.500)	(20.000)
Ulaganje u investicijski fond	(19.689)	-
Povećanje kratkoročnih finansijskih ulaganja	102.662	(1.280)
Primljene kamate	1.895	-
NETO NOVČANI TIJEK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	74.266	(27.853)
NOVČANI TIJEK OD FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		
Priljev od kratkoročnih kredita	63.261	38.154
Priljev od dugoročnih kredita	4.114	1.452
Primljeni depoziti	19.760	-
Odljev za kratkoročne kredite	(76.626)	(7.050)
Odljev za dugoročne kredite	(15.349)	(17.051)
Mjenice	(80.208)	-
NETO NOVČANI TIJEK OD FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI	(85.048)	15.505
UKUPNI NETO NOVČANI TIJEK		
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	2.879	679
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	1.200	2.879
Smanjenje / povećanje novca i novčanih ekvivalenta	(1.679)	2.200

Odobrio u ime Društva dana 30.04.2013. godine:

Zdravko Alyir
Predsjednik Uprave

Zvečovo d.d.
Firma Zvonimira I.

Pripadajuće bilješke sastavni su dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

1. Profil društva

Društvo Zvečeveo d.d. upisano je dana 12.rujna 1994. u sudski registar Trgovačkog suda u Slavonskom Brodu rješenjem broj 1-355-M-DD kao dioničko društvo. Matični registarski broj subjekta je 050018161.

Većinski dioničar društva je Zdravko Alvir sa 62,89% udjela.

Sjedište društva je u Požegi.

Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja kakao, čokoladnih i bombonskih proizvoda te destiliranih alkoholnih pića.

U 2012. godini društvo je zapošljavalo prosječno 448 radnika, u 2011. godini prosječno 440 radnika.

2. Sažetak značajnijih računovodstvenih politika

Osnova pripreme finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Društva su sastavljeni na osnovi povijesnog troška, osim dijela nekretnina, postrojenja i opreme te dugoročnih ulaganja koji su iskazani temeljem procjene, kako je opisano u sljedećim bilješkama o računovodstvenim politikama.

Računovodstvene politike dosljedno se primjenjuju te su identične politikama primijenjenim u prethodnoj godini izuzev kako je objavljeno u Promjenama računovodstvenih politika.

Finansijski izvještaji prikazani su u kunama što je funkcionalna i valuta objavljivanja Društva. Službeni tečaj koji je objavila Hrvatska narodna banka na dan 31. prosinca 2012. godine bio je 7,545624 kune za 1 euro (31. prosinca 2011. godine 7,530420 kuna za 1 euro).

Iznosi objavljeni u finansijskim izvještajima izraženi su u tisućama kuna osim ako nije drugačije navedeno.

Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji Društva su sastavljeni sukladno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI-ima).

Priznavanje prihoda

Prihod se priznaje kada je vjerojatno da će ekonomske koristi pritjecati u Društvo i kada se može pouzdano izmjeriti. Prihod se vrednuje prema fer vrijednosti primljene naknade, umanjene za diskonte, popuste i poreze. Društvo procjenjuje svoje prihodne transakcije prema specifičnim kriterijima kako bi utvrdilo ponaša li se u njima kao principal ili kao agent. Društvo je zaključilo da se ponaša kao principal u svim svojim prihodnim transakcijama. Kako bi se prihodi mogli priznati, moraju se poštovati sljedeći kriteriji priznavanja prihoda:

Prihodi nastali prodajom proizvoda i robe priznaju se kada se značajan rizik i koristi vlasništva prenose na kupca, te kada ne postoji značajna neizvjesnost s naslova prodaje, pripadajućih troškova ili mogućih povrata robe.

Kod pružanja usluga prihod se priznaje prema stupnju izvršenja usluge, odnosno kada ne postoji značajna neizvjesnost u pogledu pružanja usluge ili pripadajućih troškova.

Kamate nastale korištenjem sredstava Društva od strane drugih, priznaju se kada je izvjesno da će ekonomske koristi povezane s transakcijom pritjecati u Društvo i kada se prihod pouzdano može izmjeriti. Prihod od kamata priznaje se po obračunu (uzevši pri tome u obzir efektivnu zaradu po sredstvima), osim kada je naplata neizvjesna.

Prihod od dividendi priznaje se u trenutku kada je utvrđeno pravo Društva na dividendu.

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

Finansijski instrumenti

Finansijska imovina

Inicijalno priznavanje i mjerjenje

Finansijska imovina klasificira se kao finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, zajmovi i potraživanja, ulaganja do dospijeća, finansijska imovina raspoloživa za prodaju ili kao izvedenice namijenjene za instrumente zaštite u djelotvornoj zaštiti, ovisno o tome što je primjenjivo. Društvo određuje klasifikaciju svoje finansijske imovine prilikom njenog inicijalnog priznavanja. Sva se finansijska imovina inicijalno priznaje po njenoj fer vrijednosti uključujući i transakcijske troškove, osim u slučaju finansijske imovine evidentirane po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Nabava ili prodaja finansijske imovine koja zahtjeva isporuku imovine unutar vremenskog okvira utvrđenog propisom ili uobičajenim ponašanjem na tržištu (redovna prodaja) priznaje se na datum trgovanja, odnosno na dan kada se Društvo obvezalo na nabavu ili prodaju imovine.

Naknadno vrednovanje

Naknadno vrednovanje finansijske imovine ovisi o njenoj klasifikaciji i opisano je u nastavku:

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuje finansijsku imovinu koja se drži radi trgovanja i finansijsku imovinu koja je prilikom inicijalnog priznavanja klasificirana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Finansijska imovina je klasificirana kao raspoloživa za trgovanje ako je stečena za svrhu prodaje ili ponovne kupnje u kratkom roku. Izvedenice, uključujući izdvojene ugrađene derivative također se klasificiraju kao raspoložive za trgovanje osim ako nisu namijenjene za instrumente učinkovite zaštite.

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka iskazuje se u izvještaju o finansijskom položaju po fer vrijednosti s neto promjenama fer vrijednosti iskazanim u računu dobiti i gubitka.

Finansijska imovina raspoređena prilikom inicijalnog priznavanja u kategoriju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, raspoređena je na dan njenog inicijalnog priznavanja i samo ako su zadovoljeni određeni kriteriji. Društvo nema finansijske imovine raspoređene u kategoriju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Derivativi ugrađeni u osnovni ugovor iskazuju se kao izdvojeni derivativi i priznaju po fer vrijednosti ako njihove ekonomski karakteristike i rizici nisu blisko povezani s onima iz osnovnog ugovora, i osnovni ugovori se ne drže radi trgovanja ili su raspoređeni po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Ti ugrađeni derivativi vrednovani su po fer vrijedosti s promjenama u fer vrijednosti priznatim kroz račun dobiti i gubitka. Ponovna procjena događa se samo u slučaju da dođe do promjene u uvjetima ugovora koja značajno mijenja novčane tijekove koje bi drugačije bili zahtijevani.

Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja su nederivativna finansijska imovina s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu. Nakon inicijalnog priznavanja, takva finansijska imovina naknadno se mjeri po amortiziranom trošku korištenjem metode efektivne kamatne stope, umanjeno za umanjenje vrijednosti. Amortizirani trošak izračunat je uzimanjem u obzir bilo kakvih diskonta ili premija prilikom stjecanja te naknada i troškova koje čine integralni dio efektivne kamatne stope. Amortizacija efektivnom kamatnom stopom uključena je kao prihod od kamata u računu dobiti i gubitka. Gubici koji nastaju zbog umanjenja priznati su u računu dobiti i gubitka.

Ulaganja do dospijeća

Nederivativna finansijska imovina s fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim dospijećem klasificirana je u kategoriju ulaganja do dospijeća onda kada Društvo ima namjeru i mogućnost držati takvu imovinu do dospijeća. Nakon inicijalnog priznavanja, ulaganja do dospijeća vrednovana su po amortiziranom trošku korištenjem efektivne kamatne stope, umanjeno za umanjenje vrijednosti. Amortizirani trošak izračunat je uzimanjem u obzir bilo kakvih diskonta ili premija prilikom stjecanja, te naknada ili troškova koje čine integralni dio efektivne kamatne stope. Amortizacija efektivnom kamatnom stopom uključena je kao finansijski prihod u računu dobiti i gubitka. Gubici koji nastaju zbog umanjenja vrijednosti priznati su u računu dobiti i gubitka u okviru finansijskih troškova.

**Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine**

Ulaganja raspoloživa za prodaju

Ulaganja raspoloživa za prodaju uključuju vlasničke i dužničke instrumente. Vlasnički instrumenti klasificirani u kategoriju raspoloživo za prodaju su oni koji nisu klasificirani kao raspoloživi za trgovanje niti raspodijeljeni po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Dužnički instrumenti u ovoj kategoriji su oni za koje postoji namjera držanja u neodređenom vremenskom periodu koji mogu biti prodani kao odgovor na potrebe za likvidnošću ili kao odgovor na promjene u tržišnim uvjetima.

Nakon inicijalnog priznavanja, ulaganja raspoloživa za prodaju se naknadno vrednuju po fer vrijednosti s nerealiziranim dobitcima ili gubicima priznatim kao ostala sveobuhvatna dobit u rezervama za instrumente raspoložive za prodaju sve do trenutka prestanka priznavanja, kada se kumulativni dobitci ili gubici priznaju u okviru ostalih prihoda, ili kada je utvrđeno da je došlo do umanjenja vrijednosti ulaganja, pri čemu se kumulativni gubitak reklassificira iz rezervi za instrumente raspoložive za prodaju u račun dobiti i gubitka. Kamate zaradene prilikom držanja ulaganja raspoloživih za prodaju iskazuju se kao prihodi od kamata korištenjem efektivne kamatne stope. Ulaganja u vlasničke instrumente raspoložive za prodaju za koje nema kotacije na aktivnom tržištu, te za koje fer vrijednost nije moguće pouzdano izmjeriti, vrednuju se po trošku.

Društvo ocjenjuje da li je i dalje prikladna namjera prodaje svojih instrumenata raspoloživih za prodaju u skoroj budućnosti. Kada, u rijetkim situacijama, Društvo ne bude u mogućnosti trgovati ovim financijskim instrumentima zbog toga što nema aktivnog tržišta te je došlo do promjene namjere Uprave da to učini u doglednoj budućnosti, Društvo može odlučiti reklassificirati ovu financijsku imovinu. Reklassifikacija u kategoriju zajmova i potraživanja je dozvoljena u slučajevima kada financijska imovina zadovoljava uvjete definicije zajmova i potraživanja, i Društvo ima namjeru i mogućnost držati ovu imovinu u doglednoj budućnosti ili do dospijeća. Reklassifikacija u kategoriju do dospijeća dozvoljena je samo kada društvo ima mogućnosti i namjeru držati financijsku imovinu do dospijeća.

Za financijsku imovinu reklassificiranu iz kategorije raspoloživo za prodaju, njena sadašnja vrijednost na dan reklassifikacije (fer vrijednost instrumenta na dan) postaje novi amortizirani trošak, i svi prethodni dobitci i gubici priznati u kapitalu amortiziraju se u račun dobiti i gubitka tijekom preostalog životnog vijeka ulaganja korištenjem efektivne kamatne stope. Bilo kakve razlike između novog amortiziranog troška i iznosa po dospijeću također se amortizira tijekom preostalog životnog vijeka imovine korištenjem efektivne kamatne stope. Ukoliko kasnije dode do umanjenja vrijednosti imovine, tada iznos evidentiran u okviru kapitala treba reklassificirati u račun dobiti i gubitka.

Prestanak priznavanja

Financijska imovina se prestaje priznavati onda kada su istekla prava na primitak novčanih tijekova od te imovine, ili kada je Društvo prenijelo prava na primitak novčanih tijekova od imovine ili je preuzeo obvezu plaćanja primljenih novčanih tijekova u cijelosti bez značajnih odgadanja trećoj strani, te je Društvo prenijelo suštinski sve rizike i koristi od imovine, ili Društvo nije prenijelo suštinski sve rizike i koristi od imovne, ali je prenijelo kontrolu nad imovinom.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Društvo ocjenjuje na svaki dan izvještavanja imajući objektivnih dokaza da je za financijsku imovinu ili grupu financijske imovine došlo do umanjenja vrijednosti. Za financijsku imovinu ili grupu financijske imovine došlo je do umanjenja ako ima objektivnih dokaza umanjenja koji su rezultat jednog ili više dogadaja nastalih nakon inicijalnog priznavanja imovine i taj nepovoljni događaj ima utjecaja na procijenjene novčane tijekove financijske imovine ili grupe financijske imovine koji se mogu pouzdano procijeniti.

Za financijsku imovinu vrednovanu po amortiziranom trošku: ako postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti, iznos gubitka mjeri se kao razlika između sadašnje vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tijekova. Sadašnja vrijednost procijenjenih budućih novčanih tijekova diskontirana je korištenjem originalne efektivne kamatne stope financijske imovine. Sadašnja vrijednost imovine se umanjuje i priznaje se gubitak u računu dobiti i gubitka.

Za imovinu raspoloživu za prodaju: kada postoje dokazi o umanjenju vrijednosti, kumulativni gubitak, vrednovan kao razlika između troška stjecanja i sadašnje fer vrijednosti umanjene za bilo koje umanjenje vrijednosti ulaganja koje je prethodno bilo priznato u računu dobiti i gubitka, prenosi se iz ostale sveobuhvatne dobiti i priznaje u računu dobiti i gubitka.

Bilješke uz financijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

Financijske obveze

Inicijalno priznavanje i vrednovanje

Financijske obveze klasificirane su kao financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, krediti i zajmovi ili kao izvedenice raspoređene kao instrumenti zaštite u učinkovitoj zaštiti, ovisno o tome što je primjenjivo. Društvo određuje način klasifikacije svojih financijskih instrumenata prilikom inicijalnog priznavanja.

Sve financijske obveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti, te u slučaju kredita i zajmova, umanjeno za transakcijske troškove koji se istima mogu direktno pripisati.

Naknadno vrednovanje

Vrednovanje financijskih obveza ovisi o njihovoj klasifikaciji i opisano je u nastavku:

Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju financijske obveze koje se drže radi trgovanja i financijske obveze koje su prilikom inicijalnog priznavanja uvrštene u kategoriju financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Financijske obveze klasificirane su u kategoriju za trgovanje ako su stečene u svrhu prodaje u kratkom roku. Ova kategorija uključuje izvedene financijske instrumente koji se ne koriste kao instrumenti zaštite u odnosima zaštite. Odvojeni ugrađeni derivativi također su klasificirani u kategoriju za trgovanje osim ako im je namjena za učinkovite instrumente zaštite.

Dobici i gubici na obvezama koje se drže radi trgovanja priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Financijske obveze koje su prilikom inicijalnog priznavanja uvrštene u obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka mogu se uvrstiti u ovu kategoriju samo ako su zadovoljeni određeni uvjeti. Društvo nema financijskih obveza koje su uvrštene u kategoriju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Krediti i zajmovi

Nakon inicijalnog priznavanja, kamatonosni krediti i zajmovi naknadno se vrednuju po amortiziranom trošku korištenjem metode efektivne kamatne stope. Dobici i gubici priznaju se u računu dobiti i gubitka u trenutku kada se obveze prestanu priznavati kao i kroz proces amortizacije efektivnom kamatnom stopom.

Amortizirani trošak izračunava se uzimanjem u obzir bilo kojeg diskonta ili premije u trenutku stjecanja kao i naknada ili troškova koji čine integralni dio efektivne kamatne stope. Amortizacija efektivnom kamatnom stopom uključena je u trošak kamata u računu dobiti i gubitka.

Prestanak priznavanja

Financijska obveza prestaje se priznavati kada je činidba povezana s obvezom ispunjena, poništена ili je istekla. Kada se postojeća financijska obveza zamjenjuje novim oblikom od istog vjerovnika sa značajno drugačijim uvjetima, ili su uvjeti postojeće obveze značajno izmijenjeni, takva se zamjena ili modifikacija smatra prestankom priznavanja originalne obveze i trenutkom priznavanja nove obveze. Razlika u pripadajućim sadašnjim vrijednostima priznaje se u računu dobiti i gubitka.

Prijeboj financijskih instrumenata

Financijska imovina i financijske obveze se prebijaju i neto iznos se prikazuje u izvještaju o financijskom položaju ako postoji trenutno važeća pravna osnova za prijeboj priznatih iznosa te postoji namjera o namirenju prema neto osnovi za ostvarenje imovine i istovremeno namirenje obveze.

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima se na svaki dan izvještavanja utvrđuje referencom na kotiranu tržišnu cijenu bez bilo kakvih umanjenja za transakcijske troškove.

Za financijske instrumente kojima se ne trguje na aktivnom tržištu, fer vrijednost se utvrđuje korištenjem sljedećih metoda vrednovanja: korištenjem nedavnih transakcija između nepovezanih strana ostvarenih na tržištu, referiranjem na trenutnu fer vrijednost drugog instrumenta koji je suštinski isti, analizom diskontiranih novčanih tijekova ili drugim modelima vrednovanja.

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

Nematerijalna imovina

Pojedinačno nabavljena nematerijalna imovina vrednuje se po trošku nabave. Trošak nabave nematerijalne imovine koja je stečena u poslovnoj kombinaciji je njena fer vrijednost na dan stjecanja. Nakon inicijalnog priznavanja, nematerijalna imovina vrednuje se po trošku ulaganja umanjenom za akumuliranu amortizaciju te eventualna akumulirana umanjenja vrijednosti. Interno razvijena nematerijalna imovina, isključujući troškove razvoja, ne kapitalizira se, te se iznos utrošaka evidentira u računu dobiti i gubitka u trenutku njihova nastanka.

Korisni vijek trajanja nematerijalne imovine može biti ograničen ili neograničen.

Nematerijalna imovina koja ima ograničeni korisni vijek trajanja amortizira se tijekom svog korisnog vijeka trajanja te se ocjenjuje eventualno umanjenje vrijednosti te imovine kada god se pojavi indikacija da vrijednost te imovine može biti umanjena, kao što je to opisano u računovodstvenoj politici Umanjenje imovine. Nematerijalna imovina s ograničenim vijekom trajanja amortizira se korištenjem pravocrtne amortizacijske metode tijekom očekivanog vijeka trajanja koji ne prelazi deset godina. Amortizacijski period kao i metoda amortizacije nematerijalne imovine s ograničenim korisnim vijekom trajanja pregledava se najmanje krajem svakog izvještajnog razdoblja. Promjene u očekivanom korisnom vijeku trajanja ili modelu korištenja budućih ekonomskih koristi utjelovljenih u imovini evidentiraju se kao promjena amortizacijskog razdoblja ili metode, ovisno o tome što je od navedenog primjenjivo, te se tretira kao promjena računovodstvene procjene.

Nematerijalna imovina s neograničenim korisnim vijekom trajanja se ne amortizira, ali se testira na umanjenje vrijednosti najmanje jednom godišnje, bilo individualno ili na razini jedinice koja stvara novac. Ocjena neograničenog korisnog vijeka trajanja provjerava se jednom godišnje kako bi se odredilo da li je još uvijek moguće podržati neograničeni korisni vijek trajanja. Ukoliko to nije slučaj, tada se promjena korisnog vijeka trajanja s neograničenog na ograničeni vrši od trenutka utvrđivanja na dalje.

Dobici ili gubici nastali od prestanka priznavanja nematerijalne imovine vrednuju se kao razlika između neto ostvarenih primitaka te sadašnje vrijednosti imovine i priznaju se u račun dobiti i gubitka u trenutku priznavanja imovine.

Istraživanje i razvoj

Troškovi istraživanja priznaju se u račun dobiti i gubitka u trenutku njihova nastanka. Interno razvijena nematerijalna imovina koja proizlazi iz razvoja priznaje se ako i samo ako subjekt može dokazati sve navedeno:

- tehničku provedivost nematerijalne imovine koja se dovršava tako da bude raspoloživa za uporabu ili prodaju;
- namjeru dovršenja nematerijalne imovine i njene uporabe ili prodaje;
- mogućnost uporabe ili prodaje nematerijalne imovine;
- način na koji će nematerijalna imovina davati vjerojatne buduće ekonomске koristi;
- raspoloživost odgovarajućih tehničkih, financijskih i drugih izvora za završetak razvoja i korištenje ili prodaju nematerijalne imovine; i
- mogućnost pouzdanog mjerjenja troška koji se može pripisati nematerijalnoj imovini tijekom razvoja.

Iznos inicijalno priznat za internu razvijenu nematerijalnu imovinu predstavlja sumu nastalih izdataka od datuma kada nematerijalna imovina prvi puta zadovoljava gore navedene kriterije priznavanja.

Nakon inicijalnog priznavanja, interna razvijena nematerijalna imovina evidentira se prema trošku ulaganja umanjenom za akumuliranu amortizaciju te akumulirana umanjenja vrijednosti, tijekom korisnog vijeka trajanja koji ne prelazi maksimalni rok od pet godina.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema, izuzev zemljišta, iskazuju se po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i trajna umanjenja vrijednosti.

Stavke nekretnina, postrojenja i opreme koje su rashodovane ili prodane isključene su iz bilance zajedno sa pripadajućom akumuliranom amortizacijom. Bilo koja zarada ili gubitak nastao pri prestanku priznavanja imovine (izračunat kao razlika između neto prodanih primitaka i knjigovodstvene vrijednosti imovine u trenutku prodaje) se iskazuje u računu dobiti i gubitka u godini prestanka priznavanja.

**Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine**

Troškovi tekućeg i investicijskog održavanja materijalne imovine radi obnove ili zadržavanja ekonomske koristi u budućnosti evidentiraju se kao trošak tekućeg razdoblja.

Amortizacija se evidentira kao trošak razdoblja, a obračunava se pravocrtnom metodom.

Očekivani vijek trajanja prema oblicima imovine je sljedeći:

Gradevinski objekti	10-100 godina
Postrojenja i oprema	od 5 do 50 godina
Ostala sredstva za rad	od 4 do 10 godina

Korisni vijek trajanja, metoda amortizacije i ostatak vrijednosti preispituju se na kraju svake poslovne godine i ukoliko se očekivanja razlikuju od prethodnih procjena, promjene se priznaju kao promjene u računovodstvenim procjenama.

Umanjenje vrijednosti imovine

Društvo provjerava na svaki dan bilance postoje li indikatori gubitka vrijednosti imovine. U slučaju da takvi indikatori postoje, ili kada se zahtijeva provođenje godišnjeg testa gubitka vrijednosti, Društvo procjenjuje nadoknadivu vrijednost imovine.

Nadoknadi iznos procijenjen je kao viši od neto prodajne cijene i vrijednosti u uporabi. Neto prodajna cijena je iznos koji se može dobiti prilikom prodaje imovine u transakciji između dviju voljnih neovisnih strana umanjena za troškove prodaje, dok vrijednost u uporabi predstavlja sadašnju vrijednost procijenjenih budućih novčanih tijekova za koje se očekuje da će nastati iz neprestane upotrebe imovine kroz njen ekonomski vijek trajanja te prodaje na kraju vijeka trajanja. Nadoknadi iznos se procjenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Jedinica koja stvara novac je određena na bazi društva. Gdje knjigovodstveni iznos prelazi taj procijenjeni nadoknadi iznos, imovini je umanjena vrijednost do njenog nadoknadičnog iznosa.

Najam

Utvrđivanje sadržava li ili ne određena transakcija elemente najma, temelji se na suštini transakcije na datum njenog početka, o tome da li je za ispunjenje transakcije potrebna specifična imovina te sadržava li navedena transakcija pravo korištenja imovine.

Društvo kao najmoprimac

Imovina uzeta u najam po ugovoru kojim se na Društvo prenose svi rizici i koristi povezani s vlasništvom (finansijski najam), kapitalizira se po nižoj od fer vrijednosti imovine ili sadašnjoj vrijednosti minimalnih iznosa najamnine na početku razdoblja najma i evidentira kao materijalna imovina u najmu. Plaćanje najma evidentira se kao financijski trošak i smanjenje obveza po najmu, tako da se postigne konstantna kamata do kraja trajanja ugovora. Financijski troškovi nadoknađuju se izravno od dobiti.

Kapitalizirana imovina u najmu amortizira se u razdoblju korištenja najma ili u roku korisnog vijeka trajanja, ovisno koje je razdoblje kraće. Najmovi u kojima najmodavac efektivno zadržava praktički sve rizike i koristi povezane s vlasništvom nad imovinom u najmu klasificirani su kao operativni najam. Plaćanje operativnog najma priznaje se kao trošak u računu dobiti i gubitka tijekom razdoblja trajanja najma.

Računovodstveni tretman transakcija prodaje i najma imovine ovisi o vrsti najma. Ako transakcija prodaje i najma rezultira finansijskim najmom, svaki višak prihoda od prodaje nad knjigovodstvenom vrijednošću se odgada i amortizira kroz period trajanja najma. Ukoliko transakcija prodaje i najma rezultira operativnim najmom, transakcija se vodi po fer vrijednosti, a svaki profit odnosno gubitak se priznaje odmah.

Društvo kao najmodavac

Najmovi gdje Društvo ne prenosi suštinski sve rizike te koristi vlasništva nad imovinom klasificira se kao operativni najam. Inicijalni direktni troškovi koji nastaju tijekom pregovaranja operativnog najma dodaju se sadašnjoj vrijednosti iznajmljene imovine i priznaju kao prihod od najma tijekom trajanja najma. Potencijalne najamnine priznaju se kao prihod u trenutku u kojem su zaradene.

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

Dugotrajna imovina namijenjena prodaji

Dugotrajna imovina klasificirana kao namijenjena za prodaju i grupa za otuđenje, mjeri se po nižoj vrijednosti između knjigovodstvene vrijednosti i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Dugotrajna imovina je klasificirana kao namijenjena za prodaju ili kao grupa za otuđenje ako će se njeni knjigovodstveni vrijednosti nadoknaditi prodajom, a ne uporabom. Ovaj uvjet se smatra zadovoljenim samo kada je prodaja više vjerojatna i imovina je odmah raspoloživa za prodaju u svojem trenutnom stanju. Uprava se mora obvezati na prodaju, za koju se očekuje da će biti završena u roku jedne godine od datuma klasifikacije.

U računu dobiti i gubitka za razdoblje izvještavanja i usporednom prethodnom razdoblju, prihodi i rashodi od prestanka poslovanja prikazani su odvojeno od normalnih prihoda i rashoda sve do razine profita nakon poreza, čak i kada Društvo nakon prodaje zadržava nekontrolirajući interes u podružnici. Dobit ili gubitak (nakon poreza) koji proizlazi, prikazuje se zasebno u računu dobiti i gubitka.

Zemljišta, postrojenja i oprema te nematerijalna imovina koji su jednom klasificirani kao raspoloživi za prodaju, više se ne amortiziraju.

Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku kupnje ili neto prodajnoj vrijednosti, ovisno o tome koja je od ovih vrijednosti niža.

Troškovi nastali u svezi s dovođenjem svakog proizvoda na njegovu sadašnju lokaciju i stanje iskazuju se kako slijedi:

Troškovi nabave sirovina iskazani su po metodi prosječne ponderirane cijene.

Gotovi proizvodi i proizvodnja u tijeku iskazani su po vrijednosti koja obuhvaća troškove izravnog materijala i rada te pripadajući dio općih troškova proizvodnje na temelju normalnog proizvodnog kapaciteta.

Zalihe trgovačke robe iskazuju se po trošku kupnje ili neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome koja je od ovih vrijednosti niža.

Neto utrživa vrijednost je procijenjena prodajna cijena u uobičajenom tijeku poslovanja, umanjena za procijenjene troškove dovršenja i procijenjene troškove nužne za izvršenje prodaje.

Potraživanja

Potraživanja koja dospijevaju unutar 30-90 dana iskazana su po izvornom iznosu računa umanjenom do njihove povratne vrijednosti putem ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja. Procjena ispravka vrijednosti se obavlja kad postoji neizvjesnost naplate cijelokupnog iznosa. Sumnjiva i sporna potraživanja otpisuju se kada se utvrde.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti uključuju novac u blagajnama, kratkoročne depozite kod banaka s ugovorenim dospjećem do 3 mjeseca i sredstva na računima banaka.

Porezi

Obračun poreza zasniva se na obračunu dobiti za tu godinu i uskladjuje se za stalne i privremene razlike između oporezive i računovodstvene dobiti. Obračun poreza na dobit vrši se u skladu s hrvatskim poreznim propisima. Porezne prijave tvrtki podliježu poreznoj kontroli nadležnih organa. Budući da su moguća različita tumačenja primjene poreznih zakona i propisa na mnoge vrste transakcija, iznosi u finansijskim izvještajima mogu biti naknadno promijenjeni ovisno o konačnoj odluci nadležne porezne uprave.

Odgodeni porezi obračunati su korištenjem metode obveza za sve privremene razlike na dan sastavljanja finansijskih izvještaja zbog vremenskih razlika priznavanja prihoda i rashoda čije se uključivanje u oporezivu dobit ne poklapa s uključivanjem u poreznu dobit u okviru finansijskih izvještaja.

Odgodeni porezi obračunavaju se po poreznoj stopi koja je primjenjiva u godinama u kojima se očekuje da će se privremene razlike nadoknaditi. Odgodena porezna imovina priznaje se kad je vjerojatno da će se ostvariti dovoljno oporezive dobiti na teret koje se ona može iskoristiti.

Bićeške uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

Transakcije u stranoj valuti

Izvještaji Društva prezentirani su u valuti primarnog ekonomskog okruženja u kojem to društvo posluje (u njegovoj funkcionalnoj valuti).

Transakcije i salda:

Transakcije u stranim valutama inicijalno se priznaju korištenjem tečajeva važećih na dan transakcije. Na dan bilance monetarne stavke u stranoj valuti iskazuju se primjenom zaključnog tečaja. Nemonetarne stavke koje se vrednuju po povijesnom trošku u stranoj valuti preračunavaju se korištenjem tečaja na datum inicijalne transakcije. Nemonetarne stavke vrednovane prema fer vrijednosti u stranoj valuti, preračunavaju se korištenjem tečaja na dan utvrđivanja fer vrijednosti.

Tečajne razlike koje proizlaze iz transakcija u stranoj valuti i preračuna vrijednosti monetarne i nemonetarne imovine i obveza priznaju se u okviru sveobuhvatne dobiti za razdoblje u kojem nastaju.

Troškovi posudbe

Troškovi posudbe direktno povezani s nabavom, građenjem ili proizvodnjom imovine za koju je potrebno znatno vremensko razdoblje da bi bila spremna za namjeravanu uporabu ili prodaju kapitalizirani su kao dio troškova te imovine. Svi ostali troškovi posudbe terete račun dobiti i gubitka u periodu u kojem su nastali. Troškovi posudbe sastoje se od kamata i drugih troškova nastalih u svezi s posudbom izvora sredstava.

Informacije o poslovnim segmentima

Za potrebe izvještavanja Uprave, Društvo je organizirano kao jedna poslovna jedinica temeljena na proizvodima i uslugama koje čine osnovnu djelatnost Društva. Poslovni segmenti su proizvodnja i prodaja vlastitih proizvoda, prodaja trgovачke robe i ostalo.

Mirovine i primanja zaposlenih

Društvo u normalnom tijeku poslovanja daje fiksne doprinose u obvezne mirovinske fondove u ime svojih djelatnika. Društvo ne participira u bilo kojim drugim mirovinskim planovima, te posljedično, nema nikakvih pravnih ili drugih obveza za buduće doprinose ako fondovi ne sadržavaju dovoljno imovine za isplatu svih koristi djelatnicima povezanih s radom djelatnika u tekućem i prethodnim razdobljima.

Društvo plaća zaposlenicima naknade koje uključuju otpremnine i jubilarne nagrade. Obveze i troškovi otpremnina i jubilarnih nagrada su utvrđeni koristeći metodu predvidive obveze poslodavca po zaposleniku. Metoda predvidive obveze poslodavca po zaposleniku uzima u obzir svako razdoblje radnog staža iz kojeg proizlazi dodatno povećanje obveze poslodavca za utvrđene naknade zaposlenicima i mjeri svaku obvezu posebno da bi se utvrdila konačna obveza.

Prethodni troškovi naknada zaposlenicima su izračunati na linearnoj osnovi tijekom prosječnog razdoblja dok se određene naknade zaposlenicima ne dodijele. Prihodi ili rashodi nastali izostankom ili podmirivanjem obveze se priznaju kad se izostanak ili podmirivanje dogodi. Obveza za otpremnine je mjerena sadašnjom vrijednošću procijenjenog budućeg novčanog tijeka koristeći diskontnu stopu sličnu kamatnoj stopi na državne obveznice, a uvjeti državnih obveznica su usklađeni s valutom i procijenjenim uvjetima utvrđenih obveza za naknade.

Rezerviranja

Rezerviranja su priznata kada postoji pravna ili druga obveza koja je rezultat prošlih događaja, kada je vjerojatno da će odljev resursa koji utemeljuju ekonomske koristi biti potreban da se ta obveza podmiri, i kada se može napraviti pouzdana procjena iznosa obveze.

Potencijalne obveze

Potencijalne obveze nisu priznate u finansijskim izvještajima. One se objavljaju u bilješkama osim u slučaju neznatne vjerojatnosti odljeva resursa koji predstavljaju ekonomske koristi.

Potencijalna imovina nije priznata u finansijskim izvještajima, ali se objavljuje u bilješkama i to onda kada je vjerojatno da će doći do priljeva ekonomskih koristi.

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

Dogadaji nakon datuma bilance

Dogadaji nakon datuma bilance koji osiguravaju dodatne informacije o poziciji Društva na dan bilance (dogadjaj koji uzrokuje uskladenje), reflektirani su u finansijskim izvještajima. Dogadaji nakon datuma bilance koji ne uzrokuju uskladenje prezentirani su u bilješkama kada su značajni.

Procjene

Priprema finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva upotrebu procjena i pretpostavki koje utječu na iznose iskazane u finansijskim izvještajima i bilješkama. Iako su te procjene temeljene na svim dostupnim informacijama uprave o trenutnim dogadajima i akcijama, stvarni rezultati mogu odstupati od tih procjena.

U redovitom poslovanju Društva, procjene su također korištene, ali ne i ograničene na: vrednovanje zemljišta, razdoblja amortizacije i ostatke vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, ispravke vrijednosti zaliha i sumnjivih i spornih potraživanja, rezerviranja za primanja zaposlenih, sudske sporove i poreze. Budući dogadaji i njihov utjecaj ne mogu se predvidjeti sa sigurnošću. Detalji procjena i iznosa su prikazani u odgovarajućim računovodstvenim politikama i bilješkama uz finansijske izvještaje.

Prosudbe

U postupku primjene računovodstvenih politika Društva, Uprava je napravila sljedeću prosudbu, odvojeno od onih koje uključuju procjene, a koje imaju najznačajniji utjecaj na iznose prikazane u finansijskim izvještajima:

Operativni najam - Društvo kao korisnik najma.

Društvo je zaključilo značajne ugovore o operativnom najmu kao najmoprimac. Utvrđeno je da su gotovo svi važni rizici i koristi od vlasništva imovine koju društvo koristi u operativnom najmu zadržani kod najmodavca.

Promjene računovodstvenih politika

Društvo je tijekom godine usvojilo sljedeće nove i dopunjene MSFI-je i smjernice Odbora za tumačenje međunarodnog finansijskog izvještavanja (IFRIC):

MSFI 7 Financijski instrumenti: Poboljšanje zahtjeva za objavljivanjem prestanka priznavanja

MSFI 1 Prva primjena MSFI (dopunjeno) – značajna hiperinflacija i odstranjivanje fiksnih datuma za prvu primjenu

MRS 12 Porez na dobit (dopunjeno) – Odgodeni porezi: nadoknada osnovne imovine

Kada se procjenjuje ima li primjena standarda ili interpretacija utjecaja na finansijske izvještaje ili rezultate Društva, njihov je utjecaj opisan u nastavku:

MSFI 7 Financijski instrumenti: Poboljšanje zahtjeva za objavljivanjem prestanka priznavanja

Dopuna zahtjeva dodatna objavljivanja o finansijskoj imovini koja je prenesena, ali se nije prestala priznavati kako bi omogućila korisnicima finansijskih izvještaja Društva razumijevanje odnosa s tom imovinom koja se nije prestala priznavati te s njom povezanih obveza. Kao dodatak, dopuna zahtjeva objavljivanja o kontinuiranoj uključenosti subjekta u imovini koja se prestala priznavati kako bi se omogućilo korisnicima da ocijene prirodu, te povezane rizike takve uključenosti. Dopuna je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. srpnja 2011. godine. Društvo nema imovine s ovim karakteristikama tako da nije bilo učinaka na prezentaciju finansijskih izvještaja Društva.

Dopuna MSFI 1 Prva primjena: Fiksni Datumi i hiperinflacija

Ove dopune, koje su na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. srpnja 2011. godine uključuju dvije promjene: prva zamjenjuje referente na fiksni datum 1. siječnja 2004. godine s "danom prelaska na MSFI" eliminirajuće pri tome potrebu za subjekte koji prvi puta primjenjuju MSFI da mijenjaju prestanak priznavanja transakcija koje su se dogodile prije datuma prelaska na MSFI. Druga dopuna daje upute kako bi subjekt trebao nastaviti prezentaciju svojih finansijskih izvještaja u skladu s MSFI nakon perioda kada isti nije mogao biti u skladu s MSFI zbog toga što je njegova funkcionalna valuta bila predmetom značajne hiperinflacije. Dopune nisu imale nikakvog utjecaja na finansijski položaj ili rezultate Društva.

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

MRS 12 Porez na dobit (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2012. godine)
Dopunjeni MRS 12 uključuje osporavajuću pretpostavku da se odgodeni porez na temelju investicijske imovine koja se priznaje po fer vrijednosti u MRS-u 40 treba odrediti na temelju činjenice da će se sadašnja vrijednost te imovine nadoknaditi prodajom, te da se odgodeni porez na imovinu koja se ne amortizira, a priznaje se po modelu revalorizacije u skladu s MRS-om 16, treba uvijek mjeriti na temelju prodaje. Nadopunjeni standard na snazi je za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2012. i nema utjecaja na finansijski položaj ili rezultate Društva kao ni na prezentaciju izvještaja. Sljedeći standardi i dopune postojećim standardima kao i tumačenja objavljeni su te stupaju na snagu za računovodstvena razdoblja Društva koja počinju na dan 1. siječnja 2013. godine ili kasnije, ali ih Društvo nije ranije usvojilo:

Dodatak MRS 1 Prezentiranje finansijskih izvještaja vezano uz ostalu sveobuhvatnu dobit (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. srpnja 2012. godine)

Dopune MRS 1 mijenjaju način grupiranja stavaka prezentiranih u okviru ostale sveobuhvatne dobiti. Stavke koje mogu biti reklassificirane („ili reciklirane“) u račun dobiti i gubitka u budućnosti trebale bi biti prezentirane odvojeno od stavki koje nikada neće biti reklassificirane. Dopuna utječe samo na prezentaciju i nema utjecaja na finansijski položaj ili rezultate Društva. Dopuna stupa na snagu za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. srpnja 2012. godine i biti će primjenjena u prvom godišnjem izvještaju Društva nakon što stupe na snagu.

Dodatak MRS 19 Primanja zaposlenih (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2013. godine)

IASB je izdao brojne dopune MRS 19. One su u rasponu od značajnih promjena kao što su brisanje mehanizma koridora i koncepta očekivanih povrata na imovinu planova do jednostavnih pojašnjenja i novih formulacija. Društvo je u procesu ocjenjivanja punog utjecaja ovih dopuna na njegov finansijski položaj i rezultate. Ove dopune stupaju na snagu za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2013. godine.

MRS 27 (izmijenjen 2011.) Odvojeni finansijski izvještaji (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2013. godine)

Kao posljedica novih standarda MSFI 10 i MSFI 12, ono što ostaje od dosadašnjeg MRS 27 je ograničeno na evidentiranje ulaganja u povezana društva, društva pod zajedničkom kontrolom te pridružena društva u odvojenim finansijskim izvještajima. Društvo je u procesu ocjene utjecaja MRS 27 na finansijske izvještaje. Društvo planira usvojiti ovaj izmijenjeni standard na dan njegovog stupanja na snagu.

MRS 28 (izmijenjen 2011.) Pridružena društva i zajednička ulaganja (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2013. godine)

Kao posljedica novih standarda MSFI 11 i MSFI 12, MRS 28 uključuje zahtjev da se zajednička ulaganja te ulaganja u pridružena društva evidentiraju metodom udjela koja je u skladu s odredbama MSFI 11. Društvo trenutno ocjenjuje utjecaj MRS 28 na finansijske izvještaje. Društvo planira usvojiti ovaj izmijenjeni standard na dan njegovog stupanja na snagu.

Dodatak MRS 32 Prijeboj finansijske imovine i finansijskih obveza (izdan u prosincu 2011. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

Dodatak je dao smjernice za primjenu MRS 32 kako bi se riješile nedosljednosti utvrđene primjenom nekih od kriterija za prijeboj. To uključuje pojašnjenje značenja "trenutno ima zakonski provedivo pravo prijeboja" te da se neki sustavi bruto podmirenja mogu smatrati ekvivalentom neto podmirenja. Društvo očekuje da ove izmjene neće imati utjecaja na njegov finansijski položaj ili rezultate.

Dodatak MSFI 7 – Prijeboj finansijske imovine i finansijskih obveza (izdan u prosincu 2011. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2013. godine)

Dodatak zahtjeva objavljivanja koja će omogućiti korisnicima finansijskih izvještaja ocjenu učinaka ili potencijalnih učinaka prijeboja, uključujući i prava na prijeboj. Dodatak će imati utjecaj na objavljivanja ali neće imati utjecaja na vrednovanje i priznavanje finansijskih instrumenata.

Bilješke uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

MSFI 9 Finansijski instrumenti: klasifikacija i vrednovanje

MSFI 9, kao što je izdan, odražava prvu fazu rada IASB-a na zamjeni MRS 39 i primjenjuje se na klasifikaciju i vrednovanje finansijske imovine i finansijskih obveza kao što je definirano MRS 39. Standard je inicijalno trebao stupiti na snagu za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2013. godine, ali Dopune MSFI 9 Obvezni datum stupanja na snagu MSFI 9 i tranzicijske objave, izdan u prosincu 2011. godine, pomaknuo je obvezni dan stupanja na snagu na 1. siječnja 2015. godine. U kasnijim fazama, IASB će obratiti pozornost na računovodstvo zaštite i umanjenje vrijednosti finansijske imovine. Društvo trenutno ocjenjuje utjecaj MSFI 9 na svoje finansijske izvještaje. Društvo ima u planu usvojiti ovaj standard na dan njegovog stupanja na snagu.

MSFI 10 Konsolidirani finansijski izvještaji (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2013. godine)

MSFI 10 zamjenjuje dio MRS 27 Konsolidirani i pojedinačni finansijski izvještaji koji se odnosi na evidentiranja vezana uz konsolidirane finansijske izvještaje. On također uključuje i pitanja koja su bila postavljena u SIC 12 Konsolidacija – Subjekti posebne namjene. MSFI 10 uspostavlja jedinstveni model kontrole koji se primjenjuje na sve subjekte uključivo i subjekte posebne namjene. Promjene koje su predstavljene MSFI 10 zahtijevat će od menadžmenta upotrebu značajnih prosudbi prilikom utvrđivanja koji subjekti jesu pod kontrolom, te prema tome, trebaju biti konsolidirani od strane matice, u usporedbi s zahtjevima koji su bili definirani u dosadašnjem MRS 27.

MSFI 11 Zajednički pothvati (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2013. godine)

MSFI 11 zamjenjuje MRS 31 Udjeli u zajedničkim pothvatima i SIC 13 Zajednički kontrolirani subjekti – nenovčani ulozi pothvatnika. Fokus MSFI 11 je na pravima i obvezama pothvata radije nego na njegovoj pravnoj formi. Postoje dva tipa zajedničkih pothvata: zajedničke operacije i zajednička ulaganja. Zajedničke operacije javljaju se tamo gdje zajednički operatori imaju pravo na imovinu i obveze povezane uz pothvat i prema tome evidentiraju svoje udjele u imovini, obvezama, prihodima i troškovima. Zajednička ulaganja javljaju se tamo gdje zajednički operatori imaju pravo na neto imovinu pothvata te sukladno tome svoje udjele evidentiraju korištenjem metode udjela. Proporcionalna konsolidacija zajedničkih ulaganja više nije dozvoljena. Ne očekuje se da će primjena ovog standarda imati utjecaja na finansijski položaj ili rezultate Društva. Društvo planira usvojiti ovaj novi standard na dan njegova stupanja na snagu.

MSFI 12 Objavljivanje udjela u drugim subjektima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2013. godine)

MSFI 12 uključuje sva objavljivanja koja su prethodno bila dijelom MRS 27 vezano uz konsolidirane finansijske izvještaje kao i sva objavljivanja koja su prethodno bila dijelom MRS 31 te MRS 28. Navedena objavljivanja povezana su s udjelima koje subjekt ima u povezanim društvima, zajedničkim pothvatima, pridruženim društvima ili strukturiranim subjektima. Potreban je veliki broj novih objavljivanja. Ovaj standard stupa na snagu za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2013. godine.

MSFI 13 Mjerjenje fer vrijednosti (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2013. godine)

MSFI 13 uspostavlja jedan jedinstveni izvor uputa prema MSFI za sva vrednovanja po fer vrijednosti. MSFI 13 ne mijenja slučajeve kada je subjekt obvezan koristiti fer vrijednost, već umjesto toga, daje upute o tome kako treba mjeriti fer vrijednost prema MSFI kada se takvo vrednovanje traži ili dozvoljava. Društvo procjenjuje utjecaj koji će ovaj standard imati na finansijski položaj i rezultate. Društvo planira usvojiti ovaj standard u trenutku njegovog stupanja na snagu.

IFRIC 20 Troškovi površinskog kopa u proizvodnoj fazi površinskog rudnika (izdan u listopadu 2011. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2013. godine)

Tumačenje pojašnjava da se koristi od djelatnosti površinskog iskopa evidentiraju u skladu s načelima MRS 2 Zalihe, u mjeri u kojoj se realiziraju u obliku proizvedenih zaliha. U mjeri u kojoj koristi predstavljaju poboljšan pristup rudi, subjekt treba priznati ove troškove kao "imovinu od djelatnosti površinskog kopa" unutar dugotrajne imovine, pod uvjetom da su zadovoljeni određeni kriteriji. Ovaj dodatak nije primjenjiv na poslovanje Društva.

**Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine**

Godišnja poboljšanja u svibnju 2012. godine (na snazi za godišnja razdoblja na ili nakon 1. siječnja 2013. godine)

Društvo ocjenjuje utjecaj koji će ova poboljšanja imati na finansijski položaj ili rezultate Društva i planira ih usvojiti na dan njihovog stupanja na snagu.

MSFI 1 Prva primjena MSFI: ovo poboljšanje pojašnjava da društvo koje je prestalo primjenjivati MSFI u prošlosti te sada odabire ili se to od njega traži, primijeniti MSFI, ima mogućnost ponovne primjene MSFI 1. Ako MSFI 1 nije ponovno primijenjen, subjekt mora retrospektivno ponovno iskazati svoje finansijske izvještaje kao da nikada nije prestao primjenjivati MSFI.

MRS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja: ovo poboljšanje pojašnjava razliku između dobrovoljnih dodatnih usporednih informacija i zahtijevanog minimuma komparativnih informacija. Načelno, zahtijevani minimum komparativnih informacija je prethodno razdoblje.

MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema: ovo poboljšanje pojašnjava da glavni rezervni dijelovi i servisna oprema koji su u skladu s definicijom nekretnina, postrojenja i opreme nisu zaliha.

MRS 32 Financijski instrumenti: Prezentacija: ovo poboljšanje pojašnjava da porez na dobit koji nastaje iz raspodjele imateljima vlasničkih udjela treba biti evidentiran u skladu s odredbama MRS 12 Porez na dobit.

MRS 34 Izvještavanje za razdoblja tijekom godine: ovo poboljšanje izjednačava potrebe za objavljivanjem za ukupnu imovinu segmenta s ukupnim obvezama segmenta u izvještavanjima za razdoblja tijekom godine. To pojašnjenje omogućava da objavljivanja u razdobljima tijekom godine budu izjednačena s godišnjim objavljivanjima.

Društvo nije ranije primijenilo niti jedan Međunarodni standard finansijskog izvještavanja čija primjena nije bila obavezna na dan izvještavanja. U slučajevima gdje prijelazne odredbe standarda dozvoljavaju izbor između primjene unaprijed i retrospektivne primjene, Društvo je odabralo primjenu unaprijed od dana početka primjene.

**Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine**

3. Prihodi od prodaje

Strukturu prihoda od prodaje čine:

	2012. godina tisuće kuna	2011. godina tisuće kuna
Prihodi od prodaje u zemlji	126.955	125.650
Prihodi od prodaje u inozemstvu	52.107	67.814
Ukupno	179.062	193.464

Prihodi od prodaje po segmentima

	2012. godina tisuće kuna	2011. godina tisuće kuna
Konditorski proizvodi	150.884	159.746
Alkoholna pića	12.227	13.919
Mliječni proizvodi	12	33
Ostalo (trgovačka roba i usluge)	15.939	19.766
Ukupno prihodi od prodaje proizvoda	179.062	193.464

4. Ostali poslovni prihodi

Strukturu ostalih poslovnih prihoda čine:

	2012. godina tisuće kuna	2011. godina tisuće kuna
Prihodi od prodaje sirovina, otpadnog materijala i viškovi	6.135	2.258
Prihodi od potpora i subvencija	1.435	-
Prihodi od rabata	669	393
Naplata štete s osnove osiguranja	343	413
Naknadno odobren popust dobavljača	208	-
Prihodi od prodaje osnovnih sredstava	175	377
Ukidanje dugoročnih rezerviranja	68	32
Prihodi od otpisa obveza	29	244
Prihodi od ulaganja u povezana društva	-	5.678
Ostali prihodi	750	370
Ukupno	9.812	9.765

Pozicija Ostali prihodi unutar grupe Ostali poslovni prihodi sačinjena je od prihoda iz primitaka zaposlenih u naravi, prefakturiranih troškova, ukidanja pasivnih vremenskih razgraničenja, naplate potraživanja iz prethodnih godina i ostalih sličnih stavki koje se ne mogu svrstati pod prihode od prodaje. Poziciju Prihodi od ulaganja u povezana društva čine prihodi ostvareni ulaganjem u društvo Zvečev Lasta d.d., Čapljina u 2011. godini.

5. Materijalni troškovi

Strukturu materijalnih troškova čine:

	2012. godina tisuće kuna	2011. godina tisuće kuna
Utrošene sirovine i materijal	92.446	89.495
Potrošena energija	11.609	10.979
Utrošeni rezervni dijelovi i sitan inventar	2.062	1.150
Ukupno	106.117	101.624

**Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine**

6. Troškovi usluga

Strukturu troškova usluga čine:

	2012. godina tisuće kuna	2011. godina tisuće kuna
Troškovi marketinga	7.627	10.154
Najamnine	2.396	1.666
Vanjske usluge održavanja	2.043	2.000
Prijevozne usluge	1.797	1.579
Usluge prodaje i izrade dobara	1.362	1.465
Komunalne usluge	841	808
Intelektualne usluge	611	766
Ostale usluge	1.529	1.441
Ukupno	18.206	19.879

Ostale usluge sastoje se od usluga studentskog servisa, usluga kontrole kakvoće, usluga špeditera, troškova registracije prijevoznih sredstava, vanjskih usluga reprezentacije itd.

Društvo je u 2012. godini ostvarilo 88 tisuća kuna troškova revizije, dok troškova poreznog savjetovanja nije bilo.

7. Troškovi osoblja

Strukturu troškova osoblja čine:

	2012. godina tisuće kuna	2011. godina tisuće kuna
Nadnice i plaće (neto)	18.513	17.783
Porezi i doprinosi iz plaća	6.582	6.271
Doprinosi na plaće	3.972	4.094
Ukupno	29.067	28.148

8. Ostali troškovi

Struktura ostalih troškova dana je u nastavku:

	2012. godina tisuće kuna	2011. godina tisuće kuna
Materijalna prava zaposlenika	2.652	2.563
Bankarske usluge i naknade platnog prometa	1.749	1.177
Troškovi službenih putovanja	1.465	1.800
Troškovi reprezentacije i promidžbe	1.462	1.759
Porezi i doprinosi koji ne ovise o rezultatu	1.360	2.043
Troškovi osiguranja	1.141	1.086
Naknada nadzornom odboru	417	410
Troškovi otpisa i manjkova proizvoda	281	674
Ostali troškovi	408	516
Ukupno	10.935	12.028

Pozicija Ostali troškovi sastoji se od troškova prava korištenja, zdravstvenog nadzora, sanitarnih pregleda, obrazovanja, sudskih i administrativnih taksi, stručne literature i slično.

**Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine**

9. Ostali poslovni rashodi

Strukturu ostalih poslovnih rashoda čine:

	2012. godina tisuće kuna	2011. godina tisuće kuna
Naknadno odobreni popusti	14.811	13.520
Kazne i penali	99	83
Darovanja i sponzorstva	99	61
Neotpisana vrijednost rashodovane imovine	54	257
Otpis i manjkova zaliha materijala	42	193
Otpis potraživanja od kupaca	4	3.438
Otpis finansijske imovine	-	299
Ostalo	373	297
Ukupno	15.482	18.148

10. Finansijski prihodi

Strukturu finansijskih prihoda čine:

	2012. godina tisuće kuna	2011. godina tisuće kuna
Kamate	2.862	57
Ostali finansijski prihodi	1.901	100
Tečajne razlike	882	1.428
Prihodi od diskonta	22	64
Dividende	7	-
Ukupno	5.674	1.649

11. Finansijski rashodi

Strukturu finansijskih rashoda čine

	2012. godina tisuće kuna	2011. godina tisuće kuna
Kamate	10.984	6.624
Tečajne razlike	1.406	2.532
Troškovi faktoringa	665	494
Ostali finansijski rashodi	574	114
Ukupno	13.629	9.764

**Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine**

12. Porez na dobit

Porez na dobit obračunava se po stopi od 20% na oporezivi prihod Društva. Odnos između troška poreza i računovodstvene dobiti prikazan je kako slijedi:

	2012. godina tisuće kuna	2011. godina tisuće kuna
Računovodstvena dobit / (gubitak) prije poreza	(16.765)	1.602
Porez na dobit 20% - teoretski	(3.353)	320
 <i>Porezni utjecaj porezno nepriznatih rashoda na utvrđivanje porezne dobiti:</i>		
- 70% troškova reprezentacije	155	215
- vrijednosno uskladenje i otpis potraživanja	1	694
- ukidanje privremenih razlika	7	17
- povećanje za sve druge rashode	83	137
 <i>Porezni utjecaj smanjenja prihoda na utvrđivanje porezne dobiti:</i>		
- troškovi školovanja i stručnog usavršavanja	(9)	(5)
- primljene dividende	(2)	-
- ostala smanjenja dobiti	(4)	(13)
 <i>Porezni utjecaj iskorištenja poreznog gubitka:</i>		
Porezni gubitak za prijenos	(3.122)	
 Porez na dobit tekuće godine	-	1.252

13. Zarada po dionici

Osnovna zarada po dionici

Osnovna zarada po dionici izračunava se na način da se neto dobit Društva podijeli s ponderiranim prosječnim brojem redovnih dionica koje su izdane u toku godine, koji ne uključuje prosječan broj redovnih dionica koje je Društvo kupilo i koje drži kao vlastite.

	2012. godina	2011. godina
Neto (gubitak) / dobit u kunama	(16.765.216)	350.194
Prosječno ponderirani broj dionica	307.459	307.459
Osnovna zarada po dionici iskazano u kunama	(54,53)	1,14

Razrijedena zarada po dionici

Razrijedena zarada po dionici jednaka je osnovnoj zaradi po dionici budući da nije bilo konvertibilnih razrijedenih potencijalnih redovnih dionica.

**Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine**

14. Nematerijalna imovina

Stanja i promjene na nematerijalnoj imovini u 2012. godini prikazana su u nastavku:

Nabavna vrijednost	Nematerijalna ulaganja tisuće kuna	Imovina u pripremi tisuće kuna	Ukupno tisuće kuna
Stanje na dan 1.1.2012.	1.016	-	1.016
Direktna povećanja	-	306	306
Prijenos s investicija	306	(306)	-
Stanje na dan 31.12.2012.	1.322	-	1.322

Akumulirana amortizacija

Stanje na dan 1.1.2012.	980	-	980
Obračunato za razdoblje	74	-	74
Stanje na dan 31.12.2012.	1.054	-	1.054

Sadašnja vrijednost

Na dan 01.01.2012.	36	-	36
Na dan 31.12.2012.	268	-	268

Stanja i promjene na nematerijalnoj imovini u 2011. godini prikazana su u nastavku:

Nabavna vrijednost	Nematerijalna ulaganja tisuće kuna	Imovina u pripremi tisuće kuna	Ukupno tisuće kuna
Stanje na dan 1.1.2011.	997	-	997
Direktna povećanja	-	19	19
Prijenos s investicija	19	(19)	-
Stanje na dan 31.12.2011.	1.016	-	1.016

Akumulirana amortizacija

Stanje na dan 1.1.2011.	963	-	963
Obračunato za razdoblje	17	-	17
Stanje na dan 31.12.2011.	980	-	980

Sadašnja vrijednost

Na dan 01.01.2011.	34	-	34
Na dan 31.12.2011.	36	-	36

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

15. Nekretnine, postrojenja i oprema

Stanja i promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi u 2012. godini prikazana su u nastavku:

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pogonski inventar i sl.	Imovina u pripremi tisuće kuna	Ukupno
Nabavna vrijednost	tisuće kuna	tisuće kuna	tisuće kuna	tisuće kuna	tisuće kuna	tisuće kuna
Stanje na dan 1.1.2012.	1.433	79.889	192.262	8.388	996	282.968
Direktna povećanja	-	-	-	-	25.658	25.658
Prijenos s investicija	-	823	629	296	(1.748)	-
Prodaja	-	-	(181)	(290)	-	(471)
Rashod	-	-	(30)	-	-	(30)
Stanje na dan 31.12.2012.	1.433	80.712	192.680	8.394	24.906	308.125
Akumulirana amortizacija						
Stanje na dan 1.1.2012.	-	52.450	129.204	7.947	-	189.601
Obračunato za razdoblje	-	868	2.446	225	-	3.539
Prodaja	-	-	(168)	(249)	-	(417)
Rashodi i manjkovi	-	-	(30)	-	-	(30)
Stanje na dan 31.12.2012.	-	53.318	131.452	7.923	-	192.693
Sadašnja vrijednost						
Na dan 01.01.2012.	1.433	27.439	63.058	441	996	93.367
Na dan 31.12.2012.	1.433	27.394	61.228	471	24.906	115.432

Stanja i promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi u 2011. godini prikazana su u nastavku:

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pogonski inventar i sl.	Imovina u pripremi tisuće kuna	Ukupno
Nabavna vrijednost	tisuće kuna	tisuće kuna	tisuće kuna	tisuće kuna	tisuće kuna	tisuće kuna
Stanje na dan 1.1.2011.	1.433	79.841	190.410	8.514	106	280.304
Direktna povećanja	-	-	115	-	3.574	3.689
Prijenos s investicija	-	48	2.525	111	(2.684)	-
Prodaja	-	-	(667)	(237)	-	(904)
Rashod	-	-	(121)	-	-	(121)
Stanje na dan 31.12.2011.	1.433	79.889	192.262	8.388	996	282.968
Akumulirana amortizacija						
Stanje na dan 1.1.2011.	-	51.583	127.408	7.826	-	186.817
Obračunato za razdoblje	-	867	2.413	272	-	3.552
Prodaja	-	-	(496)	(151)	-	(647)
Rashodi i manjkovi	-	-	(121)	-	-	(121)
Stanje na dan 31.12.2011.	-	52.450	129.204	7.947	-	189.601
Sadašnja vrijednost						
Na dan 01.01.2011.	1.433	28.258	63.002	688	106	93.487
Na dan 31.12.2011.	1.433	27.439	63.058	441	996	93.367

U okviru nekretnina, postrojenja i opreme Društvo je iskazalo i pripadajuće dane avanse koji su na 31. prosinca 2011. godine iznosili 3.271 tisuća kuna, dok na isti datum tekuće godine takvih iznosa nema.

Sve nekretnine Društva su založene kao osiguranje za dobivene kredite.

**Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine**

16. Udjeli u povezanim društvima

Udjeli u povezanim društvima sastoje se od:

	31. prosinca 2012. tisuće kuna	31. prosinca 2011. tisuće kuna
Zvečovo - Commerce d.o.o., Sarajevo	8	8
Zvečovo - Lasta d.d., Čapljina	24.752	24.752
Zvečovo d.o.o., Ljubljana	75	75
Ukupno	24.835	24.835

Društvo posjeduje 100% udjela u temeljnog kapitalu društva Zvečovo - Commerce d.o.o., Sarajevo, 51% udjela u temeljnog kapitalu društva Zvečovo Lasta d.d., Čapljina i 100% udjela u temeljnog kapitalu društva Zvečovo d.o.o., Ljubljana.

17. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti sastoje se od:

	31. prosinca 2012. tisuće kuna	31. prosinca 2011. tisuće kuna
Depoziti	871	595
Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	981	1.068
Vrijednosni papiri raspoloživi za prodaju	182	86
Ispravak vrijednosti vrijednosnih papira	(50)	(50)
Ukupno	1.984	1.699

Dugoročni depoziti se odnose na depozite po lizingu koji ne nose kamatu i dospijevaju na dan otplate ugovornih obveza.

Potraživanja po osnovi prodaje na kredit odnose se na kredite za otkup stanova koji su dani tijekom 1991. i 1992. godine na rok od 9 do 28 godina. Kamata od 1 % uključena je u cijelokupan iznos potraživanja za dane kredite. Društvo je primjenovalo metodu amortiziranog troška za iskazivanje navedenog potraživanja.

Ulaganja u vrijednosne papire raspoložive za prodaju:

	31. prosinca 2012. tisuće kuna	31. prosinca 2011. tisuće kuna
Vlasnički instrumenti po trošku	132	36
Ukupno	132	36

Ulaganja u vlasničke instrumente raspoložive za prodaju koja ne kotiraju na aktivnim tržištima vrednuju se po trošku.

18. Zalihe

Struktura zaliha dana je u nastavku:

	31. prosinca 2012. tisuće kuna	31. prosinca 2011. tisuće kuna
Sirovine i materijal	15.527	13.710
Gotovi proizvodi	8.433	10.869
Proizvodnja u tijeku i nedovršeni proizvodi	3.288	3.450
Trgovačka robा	1.375	903
Ukupno	28.623	28.932

**Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine**

19. Kratkotrajna ulaganja

Kratkotrajna ulaganja sastoje se od:

	31. prosinca 2012. tisuće kuna	31. prosinca 2011. tisuće kuna
Dani zajmovi	76.967	2.080
Ulaganje u investicijski fond	19.689	-
Ulaganja u vrijednosne papire – mjenice	18.700	30
Depoziti	-	20.000
Ostalo – potraživanja iz faktoringa	85	220
Ukupno	115.441	22.330

Dani zajmovi dospijevaju u 2013.godini, a ugovoreni su uz kamatu od 7-9% godišnje.

Ulaganje u investicijski fond odnosi se na ulaganje u otvoreni investicijski fond rizičnog kapitala s privatnom ponudom.

Ulaganja u vrijednosne papire (mjenice) odnosi se na mjenice koje dospijevaju na naplatu u 2013. godini.

20. Potraživanja

Potraživanja od kupaca se sastoje od sljedećeg:

	31. prosinca 2012. tisuće kuna	31. prosinca 2011. tisuće kuna
Kupci u zemlji	25.925	39.976
Kupci u inozemstvu	4.195	10.337
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(28)	(670)
Ukupno	30.092	49.643

Kretanje ispravka vrijednosti kupaca dano je u nastavku:

	2012. godina tisuće kuna	2011. godina tisuće kuna
Stanje na dan 1.1.	670	848
Povećanje	-	69
Smanjenje	(642)	(247)
Stanje na dan 31.12.	28	670

Starosna struktura potraživanja od kupaca za koje nije napravljen ispravak vrijednosti dana je u nastavku:

	Nedospjelo tisuće kuna	0-90 dana tisuće kuna	90-120 dana tisuće kuna	120-365 dana tisuće kuna	Preko 365 dana tisuće kuna	Ukupno tisuće kuna
2012.	23.010	4.525	473	1.084	1.000	30.092
2011.	42.866	4.728	762	490	797	49.643

**Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine**

21. Potraživanja od povezanih poduzetnika

Potraživanja od povezanih poduzetnika odnose se na potraživanja od kupaca unutar Zvečev grupe kako je dano u nastavku:

	31. prosinca 2012. tisuće kuna	31. prosinca 2011. tisuće kuna
Zvečev - Commerce d.o.o., Sarajevo	21.899	20.273
Zvečev - Lasta d.d., Čapljina	1.216	477
Zvečev d.o.o., Ljubljana	12.414	12.429
Ukupno	35.529	33.179

Starosna struktura potraživanja od povezanih poduzetnika za koje nije napravljen ispravak vrijednosti dana je u nastavku:

	Nedospjelo tisuće kuna	0-90 dana tisuće kuna	90-120 dana tisuće kuna	120-365 dana tisuće kuna	Preko 365 dana tisuće kuna	Ukupno tisuće kuna
2012.	15.403	6.324	2.024	3.386	8.392	35.529
2011.	13.158	7.983	2.222	2.687	7.102	33.179

22. Ostala potraživanja

Ostala potraživanja se sastoje od sljedećeg:

	31. prosinca 2012. tisuće kuna	31. prosinca 2011. tisuće kuna
Potraživanja od države	5.392	2.413
Potraživanja od zaposlenih	130	128
Ostala potraživanja	2.058	751
	7.580	3.292

23. Novac na računu i u blagajni

Novac na računu i u blagajni sastoji se od:

	31. prosinca 2012. tisuće kuna	31. prosinca 2011. tisuće kuna
Novac na računu	1.170	2.857
Novac u blagajni	30	22
Ukupno	1.200	2.879

24. Kapital i rezerve

Kapital predstavlja vlastita trajna sredstva za poslovanje. Obuhvaća temeljnu dioničku glavnici zajedno sa rezervama iz dobiti, zadržanom dobiti i rezultatom tekuće godine. Upisani kapital (dionička glavnica) u sudskom registru iznosi 61.562 tisuća kuna. Ukupan broj dionica iznosi 307.808 dionica. Nominala jedne dionice iznosi 200 kuna.

**Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine**

Struktura vlasništva

	Broj dionica	Nominala 1 dionice u kunama	Ukupna nominalna vrijednost tisuće kuna	Učešće u dioničkom kapitalu (%)
Zdravko Alvir	193.567	200	38.713	62,89%
Vera Tavčar	8.464	200	1.693	2,75%
Nenad Bakić	5.653	200	1.131	1,84%
Java banka d.d.	5.459	200	1.092	1,77%
Ostali	19.851	200	3.970	6,45%
Vlastite dionice	349	200	70	0,11%
Mali dioničari	74.465	200	14.893	24,19%
Ukupan broj dionica	307.808		61.562	100,00%

Odlukom Glavne skupštine Zvečev d.d. od 28. kolovoza 2012. godine odlučeno je da se dobit društva ostvarena u 2011. godini raspoređuje u zadržanu dobit.

25. Rezerviranja

Struktura rezerviranja dana je u nastavku:

	31. prosinca 2012. tisuće kuna	31. prosinca 2011. tisuće kuna
Rezerviranja za otpremnine	819	878
Ukupno	819	878

Rezerviranja za otpremnine

Svi zaposlenici su uključeni u državni mirovinski fond. Rezerviranja za otpremnine se formiraju za naknade isplaćene za odlazak u mirovinu. Visina otpremnine utvrđena je na temelju zakonski propisanih isplata pri odlasku u mirovinu.

Kretanje obveza prema zaposlenicima prikazanih u bilanci su sljedeća:

	2012. godina tisuće kuna	2011. godina tisuće kuna
Neto obveza na početku godine	878	887
Neto promjena prikazana u računu dobiti i gubitka	(59)	(9)
Neto obveza na kraju godine	819	878

Glavne aktuarske pretpostavke korištene da bi se utvrdile obveze na dan 31. prosinca su sljedeće:

	2012. godina	2011. godina
Diskontna stopa (godišnje)	4,58%	6,5%
Stopa fluktuacije radnika u Društvu	1%	1%

Ostala dugoročna primanja zaposlenih utvrđuju se metodom predvidive obveze poslodavca po zaposleniku. Dobici i gubici koji proizlaze iz promjena u pretpostavkama aktuara se priznaju kao prihod/trošak u razdoblju u kojem su nastali.

**Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine**

26. Obveze po najmu

Obveze po operativnom najmu

Operativni najam uključuje najam opreme i vozila.

Dospijeće	31. prosinca 2012. tisuće kuna	31. prosinca 2011. tisuće kuna
Preko 5 godina	-	-
Dospijeće u 2 do 5 godina	616	1.488
Dospijeće u 1 do 2 godine	2.816	1.222
Dospijeće u 1 godini	1.784	995
Ukupno	5.216	3.705

Prosječni otkazni rok ugovorima o najmu iznosi 3 mjeseca.

Obveze proizašle iz operativnog najma nisu iskazane u finansijskim izvještajima, što je u skladu s računovodstvenim propisima.

27. Obveze prema kreditnim institucijama

Struktura obveza prema kreditnim institucijama dana je u nastavku:

	31. prosinca 2012. tisuće kuna	31. prosinca 2011. tisuće kuna
<i>Dugoročni krediti</i>		
Bankarski krediti	60.460	64.515
Zajmovi	14.774	1.339
Ukupno dugoročni krediti i zajmovi	75.234	65.854
<i>Kratkoročni dio dugoročnih kredita</i>		
Bankarski krediti	(3.620)	(13.397)
Zajmovi	(3.283)	(134)
Ukupno kratkoročni dio dugoročnih kredita	(6.903)	(13.531)
<i>Dugoročni krediti i zajmovi</i>	68.331	52.323
<i>Kratkoročni krediti</i>		
Bankarski krediti	40.972	50.630
Zajmovi	44.196	247
Ukupno kratkoročni krediti	85.168	50.877
Ukupno krediti i zajmovi	153.499	103.200

Dugoročni bankarski krediti prema dospijeću iskazano u tisućama kuna:

Dospijeće	Bankarski krediti
2013.	6.903
2014.	6.913
2015.	52.652
2016.	5.844
2017.	2.922
Ukupno	75.234

**Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine**

Dugoročni krediti odobreni su u eurima, švicarskim francima i kunama. Navedeni iznos obveza po dugoročnim kreditima odnosi se na više ugovora o kreditu s dospijećem od 2013. do 2017 godine. Prosječna kamatna stopa za kredite iznosila je za 2012. godinu 6,42% (2011. godina 5,54%).

28. Ostale dugoročne obveze

Ostale dugoročne obveze sastoje se od:

	31. prosinca 2012. tisuće kuna	31. prosinca 2011. tisuće kuna
Obveze za otkup stanova na kredit	777	828
Ukupno	777	828

Ostale dugoročne obveze čine obveze prema državi za otkup stanova na kredit što čini 65% iznosa od ukupnog iznosa kredita (bilješka 17). Društvo je iskazalo finansijske obveze za prodane stanove metodom amortiziranog troška, primjenom metode efektivne kamatne stope.

29. Obveze prema dobavljačima

Obveze prema dobavljačima odnose se na:

	31. prosinca 2012. tisuće kuna	31. prosinca 2011. tisuće kuna
Dobavljači u zemlji	31.787	40.215
Dobavljači u inozemstvu	25.585	20.693
Ukupno	57.372	60.908

30. Obveze prema povezanim društvima

Obveze s povezanim društvima dane su u nastavku:

	2012. godina tisuće kuna	2011. godina tisuće kuna
Dobavljači:		
Zvečovo - Lasta d.d., Čapljina	3.347	6.276
Zvečovo d.o.o., Ljubljana	65	417
Sveukupno:	3.412	6.693

31. Obveze po vrijednosnim papirima

Obveze po vrijednosnim papirima odnose se na obveze za izdane mjenice koje na dan 31. prosinca 2012. godine iznose 74.900 tisuća kuna, dok su na isti dan prethodne godine iznosile 408 tisuća kuna. Mjenice dospijevaju u periodu od siječnja do svibnja 2013. godine.

32. Ostale kratkoročne obveze

Ostale kratkoročne obveze sastoje se od:

	31. prosinca 2012. tisuće kuna	31. prosinca 2011. tisuće kuna
Obveze prema zaposlenima	1.963	1.906
Obveze za poreze i doprinose (osim poreza na dobit)	5.119	6.261
Obveze s osnove udjela u rezultatu	46	46
Ostale kratkoročne obveze	100	253
Prihod budućih razdoblja	582	598
Ukupno	7.810	9.064

**Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine**

33. Transakcije s povezanim društvima

Prihodi ostvareni iz odnosa s povezanim društvima dani su u nastavku:

	2012. godina tisuće kuna	2011. godina tisuće kuna
Zvečev - Commerce d.o.o., Sarajevo	28.485	26.016
Zvečev - Lasta d.d., Čapljina	4.564	10.812
Zvečev d.o.o., Ljubljana	3.050	4.639
Ukupno	36.099	41.467

34. Potencijalne obveze

Društvo vodi uobičajene trgovačke sporove vezane uz naplatu dospjelih potraživanja od kupaca u iznosu od 917 tisuća kuna. Pored toga, u tijeku su postupci vezani uz naplatu dospjelih obveza u vrijednosti od 13 tisuća kuna.

35. Finansijski instrumenti i upravljanje rizicima

(a) Finansijski instrumenti

Društvo nema deriviranih finansijskih instrumenata niti bilo kakvih finansijskih instrumenata koji bi Društvo potencijalno izlagali koncentraciji kreditnog rizika. Politika Društva je da ulazi u finansijske instrumente s raznim kreditno sposobnim protustrankama. Stoga Društvo ne očekuje da će biti izloženo materijalnim kreditnim gubicima po finansijskim instrumentima.

Fer vrijednosti finansijske imovine i obveza

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može zamijeniti ili obveza podmiriti po tržišnim uvjetima. Kako nije moguće doći do referentnih tržišnih cijena značajnog dijela aktive i obveza Društva, fer vrijednosti temelje se na procjenama Uprave s obzirom na vrstu aktive i osnovu obveze. Uprava vjeruje da se fer vrijednosti aktive i obveza (osim ako nije drukčije navedeno u ovoj bilješci) ne razlikuju značajno od njihovih knjigovodstvenih vrijednosti.

Društvo je koristilo slijedeće metode i prepostavke prilikom procjene fer vrijednosti finansijskih instrumenata:

Potraživanja i depoziti kod banaka

Za imovinu koja dospjeva unutar 3 mjeseca, knjigovodstvena vrijednost približna je fer vrijednosti uslijed kratkoročnosti ovih instrumenata. Za dugoročnija sredstva, ugovorene kamatne stope ne odstupaju značajno od trenutnih tržišnih, te je sukladno tome njihova fer vrijednost približna knjigovodstvenoj.

Dani krediti

Kako su praktično svi krediti kratkoročni, Uprava vjeruje da se njihova fer vrijednost ne razlikuje značajno od njihove knjigovodstvene vrijednosti.

Ulaganja u vrijednosnice

Vrijednosnice su prikazane u bilanci po njihovim fer vrijednostima. Vrijednosnice čija se fer vrijednost ne može pouzdano mjeriti, jer se istima ne trguje aktivno na tržištu, prikazane su po trošku stjecanja. Uprava vjeruje da se njihova fer vrijednost ne razlikuje značajno od njihove knjigovodstvene vrijednosti.

Obveze po kreditima

Fer vrijednost kratkoročnih obveza je približna knjigovodstvenoj vrijednosti uslijed kratkoročnosti ovih instrumenata. Za preostali dio dugoročnih primljenih kredita, koji su ugovoreni uz fiksnu kamatnu stopu, prosječne ugovorene stope ne odstupaju značajno od tržišnih na datum bilance, te se sukladno tome fer vrijednosti ne razlikuju značajno od njihove knjigovodstvene vrijednosti.

**Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine**

(b) Ciljevi i politike upravljanja rizicima

Glavni rizici koji proizlaze iz financijskih instrumenata Društva su kreditni rizik, tečajni rizik i rizik kamatne stope. Uprava pregledava i provodi politike za upravljanje svakim od ovih rizika koje su navedene dolje. Društvo je izloženo međunarodnim tržištima. Kao posljedica toga, na Društvo mogu utjecati promjene u tečajevima stranih valuta. Društvo također naplaćuje potraživanja od svojih korisnika uz odgodu i izloženo je riziku neplaćanja. Niže su opisani ovi značajni rizici zajedno s metodama koje se koriste za upravljanje tim rizicima. Društvo ne koristi derivatne instrumente za upravljanje rizicima niti u špekulativne svrhe.

Kreditni rizik

Društvo je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnik neće biti u stanju ispunjavati obveze o dospijeću. Društvo upravlja nivoom rizika utvrđujući limite izloženosti kreditnom riziku prema jednom dužniku ili grupi dužnika. Kako ne postoji značajna koncentracija kreditne izloženosti, Društvo ne smatra da je značajno izloženo ovom riziku.

Društvo ne jamči za obveze trećih strana.

Društvo smatra da se njegova maksimalna izloženost odražava u iznosu potraživanja umanjenom za ispravak vrijednosti koji je priznat na datum bilance.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti, koji se također naziva rizikom financiranja, je rizik suočavanja društva s teškoćama u pribavljanju sredstava za podmirenje obveza po financijskim instrumentima. Društvo pažljivo prati svoje novčane tijekove te planira kratkoročne odljeve i priljeve novca. Ostatak primljenih sredstava društvo je plasiralo u vidu kratkoročnih depozita i imovine raspoložive za prodaju.

Sljedeći pregled prikazuje ročnu strukturu obveza prema dobavljačima, obveza po mjenicama i ostalih obveza Društva na dan 31. prosinca 2012. i 2011. godine iskazano u tisućama kuna:

	< 30 dana tisuće kuna	30 – 90 dana tisuće kuna	90-365 dana tisuće kuna	> 365 dana tisuće kuna	Ukupno tisuće kuna
Dobavljači					
Na dan 31. prosinca 2012.	44.603	15.799	382	-	60.784
Na dan 31. prosinca 2011.	52.018	15.156	427	-	67.601
Mjenice					
Na dan 31. prosinca 2012.	13.500	47.400	14.000	-	74.900
Na dan 31. prosinca 2011.	408				408
Ostale beskamatne obveze					
Na dan 31. prosinca 2012.	2.039	23	104	639	2.804
Na dan 31. prosinca 2011.	2.122	33	100	695	2.950
Kamatne obveze					
Na dan 31. prosinca 2012	35.062	6.389	45.431	72.402	159.284
Na dan 31. prosinca 2011.	1.860	24.321	28.581	60.515	115.277

Rizik promjena kamatne stope

Većinu kamatonosnih stavki imovine i obveza Društva predstavljaju primljeni krediti. Kako je većina dugoročnih kredita primljena uz fiksnu kamatu stopu, Društvo nije značajno izloženo riziku promjene kamatnih stopa.

Kamatni rizik je rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata primijeniti uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa u odnosu na kamatne stope primjenjive na financijske instrumente. Rizik kamatnih stopa kod tijeka novca je rizik da će troškovi kamata na financijske instrumente biti promjenjeni tijekom razdoblja.

Prikaz u nastavku predstavlja osjetljivost dobiti prije poreza Društva na moguću promjenu kamatnih stopa, uz nepromijenjene ostale varijable (kroz utjecaj varijabilne kamatne stope na posudbe):

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

	Povećanje/smanjenje baznih poena	Utjecaj na dobit prije poreza u tisućama kuna
2012. godina		
EUR	+/- 50	245
CHF	+/- 50	15
HRK	+/- 50	392
2011. godina		
EUR	+/- 50	222
CHF	+/- 50	23
HRK	+/- 50	265

Rizik promjene tečaja

Većina imovine Društva denominirana je u kunama. Značajan udio kreditnih obveza Društva denominiran je u stranim valutama (primarno EUR). Sukladno tome, Društvo je izloženo riziku promjena tečaja. S obzirom na dugoročnu politiku Republike Hrvatske vezanu uz održavanje tečaja sa EUR, Društvo ne smatra da je značajno izloženo daljnjem negativnom utjecaju ove izloženosti.

Sljedeći prikaz predstavlja osjetljivost dobiti prije poreza Društva na moguću promjenu tečaja, bez promjene ostalih varijabli, a zbog promjene fer vrijednosti novčane imovine i obveza:

	Povećanje/smanjenje tečaja	Utjecaj na dobit prije poreza u tisućama kuna
2012. godina		
EUR	+/- 5%	(2.084)
USD	+/- 5%	(115)
CHF	+/- 5%	(157)
2011. godina		
EUR	+/- 5%	(1.075)
USD	+/- 5%	(243)
CHF	+/- 5%	(237)

Upravljanje kapitalom

Primarni cilj upravljanja kapitalom Društva je osigurati potporu poslovanju i maksimizirati vrijednost dioničarima. Struktura kapitala Društva odnosi se na dionički kapital koji se sastoji od upisanog kapitala, rezervi i zadržane dobiti.

Društvo upravlja kapitalom i radi prilagodbe u svjetlu promjena ekonomskih uvjeta. Da bi zadržalo ili prilagodilo strukturu kapitala Društvo može prilagoditi isplate dividendi dioničarima, povrat kapitala dioničarima ili izdati novu emisiju dionica. Nije bilo promjena u ciljevima, politikama i procesima tijekom godina završenih 31. prosinca 2012. godine, te 31. prosinca 2011. godine.